

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії
НУОЗ України імені П. Л. Шупика
академік НАМН України
професор

 В'ячеслав КАМІНСЬКИЙ

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для конкурсного відбору вступників до аспірантури
за спеціальністю

Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>221 «Стоматологія»</u>
Рівень вищої освіти	<u>третій (освітньо-науковий)</u>
Освітньо-професійна програма	<u>«Стоматологія»</u>

Київ 2024

Програма вступного випробування для конкурсного відбору вступників до аспірантури за спеціальністю 221 «Стоматологія».

РОЗРОБНИКИ:

Біда Віталій Іванович, завідувач кафедри ортопедичної стоматології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор;

Савичук Наталія Олегівна, проректор з наукової роботи НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор;

Трубка Ірина Олександрівна, декан стоматологічного факультету НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор.

Програма вступного випробування для конкурсного відбору вступників до аспірантури за спеціальністю 221 «Стоматологія» затверджена вченою радою стоматологічного факультету НУОЗ України імені П. Л. Шупика протокол № 6 від «14» березня 2024 року

Відповідальний секретар
Приймальної комісії НУОЗ
України імені П. Л. Шупика

Наталія СЕРЬОГІНА

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	3
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ	Ошибка! Закладка не определена.
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ	8
ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ ДОСЛІДНИХ ПРОПОЗИЦІЙ.....	10
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура закладу вищої освіти (наукової установи) заочною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання.

Доктор філософії — це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми НУОЗ України імені П. Л. Шупика за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

НУОЗ України імені П. Л. Шупика здійснює прийом до аспірантури на здобуття ступеня доктора філософії за науковими спеціальностями (спеціалізаціями) відповідно до ліцензії на надання освітніх послуг на третьому (освітньо-науковому) рівні.

Для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальностями медичного спрямування на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності медичного спрямування та мають сертифікат лікаря-спеціаліста за спеціальністю, що відповідає спеціальності аспірантури. Для здобуття ступеня доктора філософії за іншими ліцензованими спеціальностями на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Прийом документів для вступу в аспірантуру здійснюється на конкурсних засадах після оголошення конкурсу в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті НУОЗ України імені П. Л. Шупика. До вступних випробувань на навчання із здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії допускаються вступники, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи.

Вступники до аспірантури НУОЗ України імені П. Л. Шупика складають іспит із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності).

Метою вступного випробування на навчання для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальністю є визначення рівня підготовки вступника щодо виконання науково-дослідної роботи.

Зміст програми вступного випробування до аспірантури охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних для наукової роботи, а також для подальшої самостійної роботи на базах кафедр під час навчання в аспірантурі. Вступники до аспірантури за спеціальністю повинні

володіти базовими знаннями, обґрунтовано відповідати на запитання екзаменаційних білетів та орієнтуватися в рамках своєї спеціальності і володіти практичними навичками.

У програмі надано перелік питань до вступного іспиту, список орієнтовних тем рефератів, список рекомендованої літератури (основної та додаткової).

Практична підготовка здобувачів при плануванні вступу до аспірантури досягається шляхом систематичної та активної участі за основним їх місцем роботи. Крім того, бажаним є досвід здобувача у проведенні наукових досліджень, клінічних випробувань, експериментальних та інноваційних розробок, участь у науково-практичних конференціях, семінарах, з'їздах України, наявність друкованих робіт (статей або тез).

Для визначення рівня знань і практичних навичок програмою передбачено проведення вступного іспиту у формі співбесіди.

Вступне випробування зі спеціальності проводиться в усній формі. На співбесіді вступник повинен продемонструвати знання з основних дисциплін за спеціальністю. Вступник в аспірантуру повинен:

- проявляти здатність до формування навиків самостійної науково-дослідницької та педагогічної діяльності, поглибленого вивчення теоретичних і методологічних основ, удосконалення філософської освіти, орієнтованої на професійну діяльність, удосконалення знань іноземної мови, в тому разі й для застосування в професійній діяльності.
- проявляти здатності до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівня;
- бути ознайомленим з діючими законодавчими актами України про вищу освіту і концепцією адаптації української вищої школи до Загальноєвропейського простору вищої освіти;
- вміти формувати науковий світогляд та методологію педагогічної діяльності та професійної компетентності;
- бути здатним до оволодіння основними формами, методами та прийомами навчального процесу, їх оптимальне застосування;
- проявляти здатність до засвоєння специфіки викладацької діяльності у вищій школі;
- мати схильність до виховання загальної і професійної культури майбутнього викладача вищого навчального закладу.

Оцінка результатів вступних випробувань здійснюється за 100-бальною шкалою від 100 до 200 балів.

КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Вступне випробування проводиться в усній формі (співбесіда), результат заноситься у протокол, відомість співбесіди і в екзаменаційний аркуш.

Екзаменаційний білет складатиметься з 3 питань, одне з яких з блоку «І Загальні питання з медицини» та 2 питання – з блоку «ІІ. З навчальної дисципліни (наукової спеціальності)» - безпосередньо з наукової спеціальності вступника.

Вступник повинен дати відповідь на запитання відповідно до програми вступного випробування (співбесіди) з питань блоків дисциплін за спеціальністю, правильно сформулювати відповіді на задані запитання, ґрунтовно дати пояснення щодо основних засад спеціальності.

Оцінка результатів вступних випробувань здійснюється за 200-бальною шкалою від 100 до 200 балів.

Кожен екзаменаційний білет містить 3 (три) питання. Одна правильна відповідь на питання екзаменаційного білету оцінюється до 70 балів.

Вага оцінки вступного випробування зі спеціальності (в балах)

Компонент вступного випробування	Максимальна кількість балів
Відповідь на перше питання екзаменаційного білету	50
Відповідь на друге питання екзаменаційного білету	70
Відповідь на третє питання екзаменаційного білету	80
Загальна максимальна кількість балів за вступне випробування зі спеціальності	200

Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, конкурсний бал обчислюється як сума балів за вступні іспити шляхом множення конкурсного бала на вагові коефіцієнти відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

200- бальна шкала	12- бальна шкала	5- бальна шкала	Вимоги до рівня знань
181-200	12	5 + 5	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, дає ґрунтовну відповідь на поставлене питання, висловлює власну позицію і переконливо її аргументує, самостійно оцінює джерела інформації, що стосуються питання, вміє узагальнити поданий матеріал: розкриті і точно вжиті основні поняття; сутність питань розкрито повно, розгорнуто, логічно; використані приклади, що ілюструють теоретичні положення; представлені різні точки зору на проблему; відповіді обґрунтовані та послідовні; повно і оперативно надано відповіді на додаткові запитання.
171-180	11 10	5 -	
161-170	9	4+	Вступник вільно викладає зміст питання, поставленого екзаменатором, застосовуючи необхідну термінологію та нормативно-правову базу, робить аргументовані висновки: розкриті основні поняття; сутність питань розкрита повно, логічно; використані приклади, що ілюструють теоретичні положення; представлені різні точки зору на проблему; відповіді обґрунтовані та послідовні; повно і оперативно надано відповіді на додаткові запитання.
151-160	8	4	
141-150	7	4-	
131-140	6	3+	Вступник частково володіє змістом питання і використовує знання за аналогією, може порівнювати, узагальнювати, систематизувати: інформацію; розкрита тільки менша частина основних понять; не точно використані основні категорії і поняття; не повно дані відповіді за змістом питань; не наведено приклади, які б ілюстрували теоретичні положення; діалог з екзаменатором не вийшов; виникли проблеми в обґрунтуванні висновків, аргументацій; немає відповіді на більшість додаткових питань.
121-130	5	3	
115-120	4	3-	Вступник може на рівні “так-ні” відтворити кілька термінів із обсягу питання, обрати правильний варіант відповіді з двох запропонованих: не розкрито жодне з основних понять; не дані основні визначення категорій і понять дисципліни; допущені суттєві неточності і помилки при викладі матеріалу.
111-114	3	2+	
100-110	2 1	2 2-	

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

СТОМАТОЛОГІЯ

1. Історичні етапи розвитку вітчизняної стоматології. Роль вчених – стоматологів України в розвитку світової стоматології.
2. Організація стоматологічної допомоги в Україні.
3. Діагностика захворювань органів порожнини рота.
4. Методи знеболювання в стоматології. Місцеві анестетики: характеристика препаратів, показання до застосування, побічні ефекти. Особливості проведення місцевої анестезії у дітей. Загальні та місцеві ускладнення: клініка, діагностика.
5. Діагностика та допомога при невідкладних станах у дорослих і дітей.
6. Карієс зубів у дітей та дорослих, особливості профілактики, діагностики, клініка та лікування.
7. Захворювання пульпи у дітей і дорослих. Класифікація, клініка, діагностика пульпіту тимчасових та постійних зубів, принципи лікування.
8. Хвороби пародонта у дітей і дорослих. Класифікація. Особливості клінічного перебігу, діагностики та лікування.
9. Некаріозні ураження у дітей і дорослих. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.
10. Хвороби пародонта у дітей і дорослих. Сучасна термінологія, класифікація, епідеміологія.
11. Відновлювальні та пломбувальні матеріали в дитячій стоматології.
12. Класифікація захворювань слизової оболонки порожнини рота. Клініка, діагностика та лікування. Гістоморфологічні елементи ураження.
13. Профілактика стоматологічних захворювань. Комплексна система стоматологічної профілактики.
14. Клініка і ортопедичне лікування дефектів коронок зубів і зубних рядів незнімними конструкціями зубних протезів.
15. Клініка, ортопедичне лікування часткових дефектів зубних рядів знімними протезами.
16. Ортопедичне лікування повної втрати зубів знімними протезами.
17. Діагностика, клініка, ортопедичні методи лікування захворювань пародонту із застосуванням сучасних незнімних та знімних конструкцій.
18. Діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування патологічної стертості зубів.
19. Основні принципи лікування дефектів зубних рядів з використанням імплантатів.
20. Класифікація ортодонтичної апаратури, її характеристика і показання до використання у віковому аспекті.
21. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування скученості зубів.

22. Етіологія, патогенез, клініка, рентгенологічна діагностика і профілактика дистальної оклюзії і особливості лікування.
23. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування мезіальної оклюзії.
24. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування глибокого прикусу.
25. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування відкритого прикусу.
26. Аномалії вуздечки губ і язика, їх наслідки і рання діагностика, показання до хірургічних втручань.
27. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування косоного прикуса та його лікування.
28. Клініко-біологічне обґрунтування дитячого зубного протезування, концепції вчених.
29. Причини і методи діагностики порушеної функції мовлення у дітей. Особливості артикуляційного апарату. Логопедична міогімнастика.
30. Вроджені вади зубо-щелепної ділянки, їх причини, діагностика, класифікація. Комплексна реабілітація дітей з незрощеннями верхньої губи, альвеолярного відростка, твердого і м'якого піднебіння.
31. Запальні захворювання щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
32. Запальні захворювання м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
33. Переломи кісток лицевого скелету. Способи тимчасової та постійної іммобілізації кісток обличчя. Методи остеосинтезу кісток обличчя та показання до їх застосування.
34. Добоякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
35. Добоякісні пухлини кісток щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
36. Доброякісні пухлини слинних залоз: класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
37. Пухлиноподібні ураження м'яких тканин та кісток щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.

ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ ДОСЛІДНИХ ПРОПОЗИЦІЙ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ В АСПРАНТУРУ

1. Алгоритм клінічного обстеження дітей у стоматолога.
2. Показання та протипоказання до загального знеболення при стоматологічних втручаннях.
3. Особливості клініки та лікування раннього карієсу тимчасових зубів у дітей.
4. Сучасні методи превентивної терапії постійних зубів у дітей.
5. Принципи лікування пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей.
6. Сучасні методи лікування та профілактика некаріозних уражень твердих тканин зубів.
7. Система етіологічних та патогенетичних критеріїв діагностики захворювань тканин пародонта.
8. Сучасні методи та засоби профілактики карієсу та захворювань тканин пародонту у дітей.
9. Медикаментозні засоби та методи профілактики карієсу зубів у дітей різних вікових груп.
10. Сучасні комп'ютерні технології виготовлення безметалових конструкцій.
11. Вініри: показання до застосування, правила препарування зубів, особливості вибору кольору, технології виготовлення
12. Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів. Технологія виготовлення повних знімних протезів.
13. Ортопедичне лікування захворювань тканин пародонту з використанням знімних та незнімних шин та шин-протезів, їх порівняльна оцінка.
14. Заміщення дефектів зубних рядів при патологічній стертості.
15. Ортопедична стоматологічна реабілітація при вроджених та набутих дефектах піднебіння
16. Особливості гігієнічного догляду за зубними протезами з опорою на імпланти
17. Причини і методи діагностики порушеної функції мовлення у дітей
18. Методи аналізу прямої та бокової цефалометрій, їх діагностичне значення.
19. Хірургічні втручання в комплексному лікуванні ортодонтичних хворих.
20. Методи стимуляції ортодонтичного лікування (хірургічні, фізіотерапевтичні, біологічні) їх суть, вікові аспекти.
21. Особливості лікування зубо-щелепних аномалій та деформацій при захворюваннях пародонту.
22. Клініко-біологічне обґрунтування дитячого зубного протезування, ускладнення при лікуванні періодонтитів, методи їх усунення та профілактики. онцепції вчених.
23. Ідіопатичні захворювання пародонту, клініка, діагностика, принципи лікування.
24. Ураження слизової оболонки при дерматозах з аутоімунним компонентом (пухирчаста хвороба, червоний плесканий лишай, червоний вовчак).
25. Відновна хірургія щелепно-лицевої ділянки. Планування пластичних операцій, аналіз дефекту, показання до застосування.
26. Класифікація естетичних порушень обличчя, їх клінічна характеристика, методи хірургічного лікування.
27. Хірургічне лікування захворювань пародонту: показання, методика проведення.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю “Стоматологія”: навчальний посібник / Н. В. Біденко [та ін.]; МОЗ України, НМУ ім. О.О. Богомольця, Стоматологічний факультет. – К.: Книга-плюс, 2018. – 456 с.
2. Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни “Дитяча хірургічна стоматологія” до комплексного практично-орієнтованого державного іспиту зі стоматології: навчальний посібник / Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова, Р.І. Єгоров ; за ред. Л.М. Яковенко. – К.: “Книга-плюс”, 2017. – 40 с. – ISBN 978-966-460-079-5.
3. Anzhelika V.
Yakymets The results of cephalometric analysis in the dynamics of orthodontic treatment of patients with transversal anomalies of occlusion / Yakymets Anzhelika V., Drohomyretska Myroslava S., Doroshenko Olena M., Omelianenko Olga A. // Wiadomosci Lekarskie, 2018. - Tom LXXI, nr 7. – P/ 1206-1213.
4. Атлас ортодонтних апаратів : навч. посіб. для лікарів-стоматологів циклу "Спеціалізація" з фаху "Ортодонтія" / В. Д. Курєдова, Л. Б. Галич, Н. В. Головка [та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2018. – 158 с.
5. Біда В. І. Результати лікування пацієнтів із малими включеними дефектами зубних рядів бічної ділянки шляхом мезіалізації жувальної групи зубів за даними клінічних показників / В. І. Біда, О. М. Дорошенко, Р. Г. Оснач // Зб. наук. прац. співробіт. НМАПО імені П. Л. Шупика 30/2018. – С. 357-363.
6. Білоклицька Г. Ф., Горголь К. О. Новый протокол диспансеризации лиц молодого возраста (18–25 лет) с заболеваниями тканей пародонта, основанный на молекулярно-генетическом профиле / Г. Ф. Білоклицька, К. О. Горголь / Сучасна стоматологія. - 1/2020. – С. 52-57.
7. Білоус М. К. Клініко-експериментальне обґрунтування взаємообумовленості трансверзальних аномалій оклюзії та постурального дисбалансу тіл : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 "Стоматологія" / М. К. Білоус ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2019. – 20 с.
8. Borysenko A.V. et al. Periodontal and Oral Mucosa Diseases. – Kyiv, AUS Medicine Publishing, 2018. – 624 p.
9. Бюгельне протезування: [навч. посіб. для лікарів-інтернів із фаху "Стоматологія", викладачів профільних кафедр та слухачів фак. післядиплом. закладів вищої мед. освіти та закладів післядиплом. освіти III-IV рівнів акредитації] / В. Ю. Давиденко, М. Я. Нідзельський, Г. М. Давиденко [та ін.] ; МОЗ України, УМСА, Каф. післядиплом. освіти лікарів стоматологів-ортопедів. – Полтава : Астроя, 2018. – 145 с.

10. Вороненко Ю.В., Павленко О.В., Мазур І.П., Борисенко А.В. та ін.. Стоматологічна допомога в Україні: основні показники діяльності за 2008-2018 роки: довідник – Кропивницький: Поліум, 2019. – 176 с.
11. В'юн Г. І. Оптимізація методів ортопедичного лікування захворювань тканин пародонта із застосуванням незнімних шинуючих конструкцій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 "Стоматологія" / Г. І. В'юн ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2019. – 19 с.
12. Гематологічна абетка стоматолога: навчальний підручник [Гасюк Н.В., Клітинська О.В., Криничко Ф.Р.]. – Тернопіль- Ужгород: 2017.- 32 с.
13. Данилевський М.Ф., Борисенко А.В., Сідельникова Л.Ф., Несин О.Ф., Дікова І.Г. Терапевтична стоматологія. Пропедевтика терапевтичної стоматології. Т.1. – 3-є вид. – Київ: Медицина, 2017. – 360 с.
14. Dentist's hematological alphabet: [N.V. Hasyuk, O.V. Klitynska, I.V. Antonyshyn, A.V. Brzhyskii] – Ternopil: PE Palianytsia V. A., 2019. - 53 p.
15. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник [Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін.] – Тернопіль: 2017.- 120 с.
16. Дорошенко О. М. Динаміка вмісту прозапальних цитокінів у слизовій оболонці порожнини рота при запально-деструктивних ураженнях різного генезу / О. М. Дорошенко, Т. М. Волосовець, М. В. Дорошенко, Н. М. Юнакова, А. С. Андрусенко // Світ медицини та біології. 2019. № 1 (67). – С. 48 – 50.
17. Дорошенко Н. М. Використання рухомих похилих площин при лікуванні сагітальних аномалій прикусу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : спец. 14.01.22 «Стоматологія» / Н. М. Дорошенко ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти. - Київ, 2017. - 18 с.
18. Дрогомирецька М. С. Клінічна нейром'язова діагностика та профілактика ускладнень при лікуванні вивиху диска скронево-нижньощеле-пового суглоба, який не можна вправити/ М.С. Дрогомирецька, Р. О. Мірза //Современная стоматология ISSN 1992-576X/№ 3 (92) 2018. - С. 78-85.
19. Дрогомирецька М.С. Особливості антропометричних показників у осіб із трансверзальними аномаліями оклюзії/ М. С. Дрогомирецька, М. К.Білоус// Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П.Л. Шупика, ISSN 2227-7404, Випуск 29, 2018. - С.156 – 166.
20. Іваницький І. О. Гіперчутливість зубів : навч. посіб. для студентів стомат. фак. вищих мед. закладів освіти ІV рівня акредитації / І. О. Іваницький, О. С. Іваницька, Т. О. Петрушанко ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : Дивосвіт, 2019. – 107 с.
21. Zaporozhets T. Dental Physiology Study manual in English / Т. М. Zaporozhets, О. Tkachenko, S. Tryniak ; Ministry of health of Ukraine, UMSA. – Lviv : Magnolia 2006, 2019. – 166 p.

22. Kaskova L. F. *Pediatric dental therapeutics : Handbook of tests. Part II* / L. F. Kaskova, N. V. Yanko, I. Yu. Vaschenko; UMSA = Дитяча терапевтична стоматологія. Ч. II: збірник тестів / Л. Ф. Каськова, Н. В. Янко, І. Ю. Ващенко; УМСА. – Poltava=Полтава: Укрпромторгсервіс, 2019. – 135 р.
23. Каськова Л. Ф. *Стоматологічний статус у дітей з гіпертрофією аденоїдів* / Л. Ф. Каськова, Л. П. Уласевич; МОЗ України, УМСА. – Полтава: Астроя, 2019. – 99 с.
24. *Клінічні прояви та диференційно- діагностичні критерії некаріозних уражень зубів* / С.І. Бойцанюк, О.П. Андрієшин, Н.В. Манащук, Н.В. Чорній // Навчальний посібник. – Тернопіль: ТДМУ. – Укрмедкнига, 2019. - 112 с.
25. *Клиническая анатомия и оперативная хирургия областей и органов головы и шеи : учебно-метод. пособ. для подготовки специалистов 2-го (магистер.) уровня высшего образования отрасли знаний 22 "Здравоохранение" спец. 221 "Стоматология" / С. М. Биляш, Е. Н. Пронина, М. Н. Коптев [и др.] ; МЗ Украины, УМСА. – Полтава : Копир сервис, 2018. – 237 с.*
26. Ключан С. М. *Вивчення питання застосування міжнародних діагностичних критеріїв скронево-нижньощелепних розладів – DC/TMD, як основного діагностичного алгоритму в дослідницьких і клінічних цілях (аналіз літератури)/С. М. Ключан//Сучасна стоматологія 3/2019.– С. 88-95.*
27. *Кросворди з ортопедичної стоматології : контрольнo-навч. посіб. / М. Я. Нідзельський, М. Д. Король, Н. В. Цветкова [та ін.] ; УМСА. – Полтава : Вид-во Гонтар О. В., 2019. – 221 с.*
28. Куліш А. С. *Клініко-лабораторне обґрунтування оптимізації профілактики карієсу зубів у хворих на цукровий діабет : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 "Стоматологія" / А. С. Куліш ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика. - Київ, 2020. - 20 с.*
29. *Куцевляк В. И. Ортодонтическая хирургия / В. И. Куцевляк. – Харьков : НТМТ, 2017. – 275 с.*
30. *Куроедова В. Д. Ортодонтический атлас вредных детских привычек / В. Д. Куроедова, Л. Б. Галич. - Полтава : Бліц Стайл, 2017. - 85 с.*
31. *Леоненко П. В. Профілактика запалення, болю та втрати висоти маргінальної кісткової тканини на етапі дентальної імплантації та безпосереднього протезування / П. В. Леоненко, Ю. В. Кокоєва // Сучасна стоматологія 5/2020. – С. 36-43.*
32. *Манащук Н.В., Чорній Н.В., Лучинський М.А., Бойцанюк С.І. та ін. Практикум з курсу пародонтології: навч. посібник / Тернопіль, Укрмедкнига, 2020. – 108 с.*
33. *Математичне моделювання в реставраційній стоматології : монографія / О. Ф. Сіренко, М. О. Павленко, О. П. Листопад та ін. ; за ред.*

- О. В. Павленка. – К. : ВСВ «Медицина», 2017. – 120 с. + 16 с. кольор. вкл. ISBN 978-617-505-554-0.
34. Матеріалознавство в стоматології : [навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів] / за заг. ред. Короля Д. М.; Д. М. Король, М. Д. Король, В. М. Дворник [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 395 с.
 35. Мазур І. П. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології : навч. посіб. [для студентів стомат. фак. вищих навч. закладів – мед. унів., інтів і акад., а також лікарів-інтернів, курсантів і лікарів-стоматологів] / І. П. Мазур, М. В. Хайтович, Л. І. Голопихо. – Київ : Медицина, 2018. – 375 с.
 36. Мазур І. П. Призначення фармакотерапевтичних препаратів і засобів догляду за порожниною рота у практичній діяльності лікарів-стоматологів: аналітичний огляд опитування лікарів-стоматологів за 2017–2018 роки / І. П. Мазур, І. М. Супрунович, Р. О. Бакшутова // Сучасна стоматологія. - № 1. – 2019. - С. 92-96.
 37. Могильник А. І. Екстрена та невідкладна медична допомога: навч. посіб. [для студентів вищих навч. закладів МОЗ України] / А. І. Могильник, О. Ю. Бодулев, Н. М. Адамчук ; МОЗ України, УМСА. – Полтава, 2019. – 125 с.
 38. Невідкладні стани у "крок": навчальний посібник для студентів стоматологічного факультету та лікарів-інтернів. [Н.В. Гасюк, М.С. Залізняка, Х.В.Погорецька] - Тернопіль-2018 .-102 с.
 39. Невідкладні стани на амбулаторному прийомі у стоматолога : навч. посіб.для студентів стомат. фак., лікарів-інтернів / І. Г. Купновицька, Ю. Г. Кононенко, Н. В. Нейко, М. М. Рожко ; за ред. Ю. Г. Кононенка, І. Г. Купновицької. - Вінниця : Нова Книга, 2017. - 287 с.
 40. Неспецифічні лімфаденіти щелепно-лицевої ділянки у дітей (клініко-морфологічні аспекти) : монографія / П. І. Ткаченко, І. І. Старченко, С. О. Білоконь [та ін.] ; МОЗ України, УМСА. - Полтава : АСМІ, 2018. - 120 с.
 41. Несин А.Ф. Дифференциальная диагностика эрозивных и язвенных поражений слизистой оболочки полости рта. – Київ: Книга-плюс, 2019. – 262 с.
 42. Нідзельський М. Я. Організація стоматологічної допомоги у військових з'єднаннях : [для лікарів інтернів та лікарів-слухачів закладів (фак.) післядиплом. освіти МОЗ України] / М. Я. Нідзельський, О. А. Писаренко, Н. В. Цветкова. – Полтава : Гонтар О. В., 2019. – 108 с.
 43. Нідзельський М. Я. Мовленнєва реабілітація при стоматологічному протезуванні / М. Я. Нідзельський, В. П. Чикор ; МОЗ України, УМСА, Кафедра післядипломної освіти лікарів стоматологів-ортопедів. - Полтава : Болотін А. В., 2017. - 122 с.
 44. Нідзельський М. Я. Механізми формування патологічного прикусу / М. Я. Нідзельський, В. М. Соколовська. - Полтава : Гаража М. М., 2018. - 117 с.

45. Новоутворення щелепно-лищевої ділянки у дітей : навч. посіб. / П. І. Ткаченко, І. І. Старченко, С. О. Білоконь [та ін.] ; МОЗ України, УМСА. - Полтава : АСМІ, 2018. - 190 с.
46. Опанасюк А. С. Оптимізація умов локалізації дентальних імплантатів із залученням комплексу ортодонтичних методів лікування : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 "Стоматологія" / А. С. Опанасюк ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2020. – 20 с.
47. Optimization of clinical and laboratory stages of making of complete removable dentures depending on the condition of the tissues of foundation areas : This book supports the professional development of stomatological students of establishments of higher education, postgraduate students, and doctors of dental medicine with English language form of study / V. M. Dvornyk, H. M. Kuz, O. B. Bielikov [et al.]. - Lviv : Publisher Marchenko T. V., 2020. - 147 p. : il., color. il. - На англ. мові.
48. Основы бюгельного протезирования : учеб. пособ. для студентов стоматологических факультетов высших медицинских учеб. заведений IV уровня аккредитации / Д. М. Король, Д. Д. Киндий, Л. С. Коробейников [и др.]. – Полтава : Мирон И. А., 2018. – 115 с.
49. Павленко О. В. Особливості викладання стоматологічних аспектів інфекційних захворювань на циклах тематичного удосконалення лікарів-стоматологів / О. В. Павленко, Т. М. Волосовець, О. М. Дорошенко, М. В. Дорошенко, Н. О. Бакшутова // Медична освіта. 2019. № 3 (додаток). – С. 83-87.
50. Петрушанко Т. О. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології : навч. посіб. для студентів стомат. фак. закладів вищої освіти МОЗ України / Т. О. Петрушанко, Л. Й. Островська, Н. М. Іленко ; МОЗ України, УМСА, Кафедра терапевтичної стоматології. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 258 с.
51. Погоріла А. В. Ятрогенне компресійно-токсичне ураження нижнього альвеолярного нерва пломбувальними матеріалами: діагностика за активністю титрів нейромаркерів (NSE, білок S100) та нейропротекторна терапія (експериментально-клінічне дослідження) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 "Стоматологія" / А. В. Погоріла ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2019. – 24 с.
52. Проблема профілактики карієсу зубів і шляхи її розв'язання в дітей, які часто хворіють на ГРВІ / Л. Ф. Каськова, О. С. Павленкова ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : Астроя, 2019. – 84 с.
53. Пропедевтика ортопедичної стоматології : [підруч. для студентів вищих навч. закладів] / за заг. ред. Д. М. Короля ; Д. М. Король, М. Д. Король, М. Я. Нідзельський [та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 327 с.
54. Пропедевтика терапевтической стоматологии : учеб. для иностр. студентов стомат. фак. высшего образования МЗ Украины / под ред.

- И. М. Ткаченко ; И. Я. Марченко, З. Ю. Назаренко, С. А. Павленко [и др.] ; МЗ України, УМСА. – Полтава : АСМИ, 2018. – 478 с.
55. Профілактика стоматологічних захворювань / О.В. Клітинська, Є.Я. Костюк, Н.В. Гасюк та ін. // Навчальний посібник. - Ужгород, 2019. - 64 с.
56. Periodontal diseases in children : textbook / L. F. Kaskova, L. I. Amosova, N. V. Yanko, O. O. Kulai ; UMSA. - Poltava : Астрыя, 2020. - 135 p.
57. Pharmacotherapy in dentistry : [manual for foreign students-graduands of Master's degree studying "Dentistry" in higher educational institutions of the Ministry of Health of Ukraine] / V. M. Bobyriov, T. A. Petrova, G. Yu. Ostrovska [et al.]. - Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. - 375 p.
58. Робочий зошит для практичних занять із пародонтології : навчальний посібник [Манащук Н.В., Чорній Н.В., Бойцанюк С.І., Чорній А.В.] - Тернопіль: 2018. – 35 с.
59. Савичук Н. О. Заболевания слизистой оболочки полости рта: герпесвирусные поражения. острый герпес полости рта (клиника, диагностика, риск рецидива) / Н. О. Савичук, И. А. Трубка, Л. В. Корниенко, Л. Г. Ермакова //Стоматология. Эстетика. Инновации. – Том 3.- № 4, 2019. – С. 466-473.
60. Савичук Н. О. Клінічна характеристика стану твердих тканин зубів у дітей та підлітків, хворих на дистрофічний бульозний епідермоліз / Н. О Савичук, Н. О. Сороченко, О. В. П'янкова // Вісник проблем біології і медицини. – Вип 4, том 2. – 2018. – С. 344-347.
61. Сестринство в стоматології : [навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів] / під заг. ред. Короля М. Д. ; І. М. Ткаченко, І. Я. Марченко, З. Ю. Назаренко [та ін.]. – Полтава : Мирон І. А., 2019. – 312 с.
62. Сивовол С. И. Словарь медикостоматологических терминов и понятий. Т. I. А–Л / С. И. Сивовол. – 2-е изд., испр. и доп. – Харьков : Финарт, 2019. – 567 с.
63. Слободяник М. В. Клініко-патогенетичні особливості перебігу захворювань тканин пародонта у пацієнтів з набутими вадами серця : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 "Стоматологія" / М. В. Слободяник ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика. - Київ, 2020. - 20 с.
64. Старченко І. І. Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицевої ділянки : [навч. посіб. для студентів стомат. фак. закладів вищої освіти МОЗ України] / І. І. Старченко, Б. М. Филенко, В. В. Черняк ; МОЗ України, УМСА, Кафедра патологічної анатомії з секційним курсом. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 124 с.
65. Стоматологія України : Історичні нариси / під ред.: І. П. Мазур, О. В. Павленко, І. Л. Скрипник ; Н. Г. Баранник, М. О. Басюк, В. Г. Близнюк [та ін.]. – Харків : СИМ, 2017. – 191 с.
66. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка – К.: ВСВ Медицина, 2017. – 664 с.

67. Стоматологічна допомога в Україні: аналіз основних показників діяльності за 2018 рік / під ред.: Ю. В. Вороненка, І. П. Мазур, О. В. Павленка ; Н. О. Бакшутова, В. І. Біда, Г. Ф. Білоклицька [та ін.] ; МОЗ України, Цент мед. статистики, НМАПО ім. П. Л. Шупика, Ін-т стоматології та щелепно-лицевої хірургії, Укр. Військово-мед. акад., Асоціація стоматологів України. – Кропивницький : Поліум, 2019. – 175 с.
68. Терапевтична стоматологія. У 4-т. : підруч. [для студентів стомат. фак. вищих навч. закладів - мед. ун-тів, ін-тів й акад.]. Т. 3. Захворювання пародонта / М. Ф. Данилевський, А. В. Борисенко, М. Ю. Антоненко [та ін.]. ; за ред. А. В. Борисенка. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Київ : Медицина, 2018. - 623 с.
69. Терапевтична стоматологія. У 4-х т : [підруч. для студентів стомат. фак. вищих навч. закладів – мед. ун-тів, ін-тів й акад.]. Т. 1 : Пропедевтика терапевтичної стоматології / М. Ф. Данилевський, А. В. Борисенко, Л. Ф. Сідельнікова [та ін.] ; за ред. А. В. Борисенка. – 3-тє вид., випр. – Київ : Медицина, 2017. – 359 с.
70. Тимофеев А. А. Дифференциальная диагностика и особенности клинического течения опухолей околоушных слюнных желез / А. А. Тимофеев, Н. А. Ушко, Б. Г Беридзе А. А. Тимофеев и др. // Georgian medical news. – No 2 (299). – 2020.
71. Тимофеев А.А. Амелобластомы челюстей (особенности диагностики, клинического течения и лечения) / А.А. Тимофеев, Н.А. Ушко – Киев: Альфа Реклама, 2018. – 408 с.
72. Тимофеев А.А. Опухоли слюнных желез: (навч.-метод. посіб.) / А.А. Тимофеев, Б. Беридзе – Батуми: Аджара, 2017. – 118 с.
73. Трубка І. О. Клініко-експериментальне обґрунтування первинної профілактики карієсу зубів і хронічного катарального гінгівіту у дітей шкільного віку : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора мед. наук : 14.01.22 "Стоматологія" / І. О. Трубка ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2019. – 42 с.
74. Трубка І.О. Клінічна ефективність лікувально - профілактичного комплексу при поєднаному перебізі карієсу та хронічного катарального гінгівіту у дітей шкільного віку / І.О. Трубка// Вісник проблем біології і медицини.-Випуск 2.- (144).- 2018.-С.377-381.
75. Українська наукова стоматологічна школа: історичні нариси / за редакцією І. П. Мазур, О. В. Павленка, І. Л. Скрипник. – Кропивницький : Поліум, 2020. – 224 с.
76. Ушкодження щелепно-лицевої ділянки у дітей : монографія / П. І. Ткаченко, С. О. Білоконь, Н. М. Лохматова [та ін.] ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : АСМІ, 2019. – 118 с.
77. Фармакотерапія в стоматології : навч. посіб. [для студентів стомат. фак. вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів] / В. М. Бобирьов, Т. А. Петрова, Г. О. Островська, М. М. Рябушко. – 2-ге вид. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 399 с.

78. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонта: навчальний посібник [А. В. Борисенко, М. Ф. Данилевський, М. А. Мохорт, В. В. Мохорт, І. Г. Дікова, Т. М. Волосовець.] – Київ: 2018.- 503 с.
79. Фліс П.С., Банних Т.М., Бабік А.М., Костенко С.Б. «Моделювання анатомічної форми зубів».-К.: ВСВ «Медицина»,2019р. – 352 с.
80. Хірургічна ортодонтія : монографія / П. І. Ткаченко, М. І. Дмитренко, І. І. Старченко, М. О. Чоловський ; МОЗ України, УМСА. - Полтава, 2020. - 107 с.
81. Хірургічна стоматологія для лікарів-інтернів : (навч.-метод. посіб.) [для лікарів-інтернів і лікарівслухачів закладів (фак.) після-диплом. освіти МОЗ України] / П. М. Скрипников, О. В. Гуржій, С. В. Коломієць [та ін.]. – Полтава, 2019. – 371 с.
82. Хірургія : підруч. для студентів стомат. фак. закладів вищої мед. освіти / за заг. ред. С. В. Малика ; Д. М. Афонін, С. І. Баранник, Б. В. Гузенко [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 440 с.
83. Чамата В. В. Порівняльна характеристика технологій непрямих реставрацій фронтальної групи зубів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / В. В. Чамата ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти. - Київ, 2018. - 19 с.
84. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология [підруч. для студентів стомат. фак. вищих навч. закладів – мед. ун-тів, ін-тів й акад.]. Т. 2. / А. А. Тимофеев.– Киев: ВСИ "Медицина", 2020. – 992 с.
85. Шешукова О. В. Некаріозні ураження зубів : [навч. посіб. для лікарів-інтернів і лікарівслухачів закладів (фак.) післядиплом. освіти] / О. В. Шешукова, В. П. Труфанова, Т. В. Поліщук. – (Вид. 2-ге, доп. та перероб.). – Полтава : Астроя, 2019. – 154 с.
86. Шешукова О. В. Діагностика захворювань органів порожнини рота у дітей : (навч. посіб.) [для лікарів-інтернів за фахом «Стоматологія» вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації та закладів післядиплом. освіти] / О. В. Шешукова, А. І. Падалка, К. С. Казакова ; МОЗ Укаїни, УМСА. – Полтава, 2018. – 144 с.
87. Яковин О. М. Обґрунтування методики ортопедичного лікування хворих із дефектами зубних рядів незнімними протезами з оксид-цирконієвим покриттям : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 "Стоматологія" / О. М. Яковин ; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика. - Київ, 2020. - 20 с.